

Om en huvudman eller ett barn har del i ett dödsbo ska ställföreträdaren bevaka personens rätt i boet och se till att hen får ut det arv som den har rätt till enligt lag.

Med ställföreträdare avses gode män, förvaltare och förmyndare (föräldrar eller särskilt förordnade vårdnadshavare/förmyndare). Med huvudman avses den som får hjälp av en ställföreträdare, både vuxna och barn.

När ställföreträdare och huvudman har del i samma dödsbo

Om ställföreträdaren är delägare i samma dödsbo som huvudmannen eller barnet kan inte ställföreträdaren företräda både sig själv och huvudmannen eller barnet. Kontakta överförmyndaren om en sådan situation uppstår så förordnas en tillfällig god man i ärendet som rör dödsboet.

Åtgärder för ställföreträdaren

När det finns ett testamente

Om det framkommer att det finns ett testamente får en ställföreträdare aldrig godkänna det utan bara ta emot det för den enskildes räkning. Om huvudmannen eller barnet är bröstarvinge så ska ställföreträdaren göra förbehåll för laglotten. Efter sex månader vinner testamentet laga kraft.

Bouppteckning

Först måste en bouppteckning göras där det utreds vilka tillgångar och skulder som finns efter den avlidne. Vad som framkommer i bouppteckningen ska sammanställas i en bouppteckning inom tre månader från dödsdagen och skickas in till Skatteverket inom fyra månader. Det är även av en registrerad bouppteckning det framgår vem eller vilka som har rätt att företräda dödsboet, dvs vilka som är dödsbodelägare. Om den avlidne var gift ska även en bodelning ske, detsamma gäller om den avlidne var sambo och den efterlevande sambon begär det.

Arvskifte

Fördelning, skifte, av egendomen till dödsbodelägare och testamentstagare ska ske så snart som möjligt. Här är det viktigt att tillgångarna tas upp till marknadsvärdet. Om det i dödsboet finns en fastighet eller bostadsrätt som ska säljas under bouppteckningen krävs som huvudregel överförmyndarens tillstånd till detta, kontakta i så fall överförmyndaren för mer information.

En ställföreträdare får aldrig avstå från arv eller testamentslott för sin huvudman.

Ställföreträdaren ska se till att huvudmannens del är korrekt uträknad.

När samtliga dödsbodelägare undertecknat arvskiftet ska överförmyndarens samtycke inhämtas för att skiftet ska bli giltigt. Det är enbart ställföreträdaren som kan ansöka om samtycke från överförmyndarens.

Vem ska upprätta bouppteckning och skifte?

Vi rekommenderar att en jurist eller annan sakkunnig upprättar bouppteckningen och genomför skiftet. Enklare dödsbon kan i vissa fall genomföras utan hjälp från jurist, finns inga tillgångar alls kan du läsa mer om dödsboanmälan nedan.

Om delägarna inte är överens - boutredningsman

Om dödsbodelägarna inte kan komma överens om hur dödsboet ska förvaltas eller hur dödsboet ska skiftas kan varje delägare ansöka om att en boutredningsman eller skiftesman ska ta över. En sådan ansökan görs hos tingsrätten. Observera att detta ofta är förenat med en hög kostnad för dödsboet.

Om dödsboet inte avslutas inom sex månader - skifteshinder

Om dödsboet inte avslutats inom sex månader efter bouppteckningen måste ställföreträdaren lämna en skriftlig redogörelse till överförmyndaren om anledningen till detta. En sådan redogörelse ska sedan lämnas var sjätte månad om inget skifte sker eller avtal ingås om sammanlevnad i oskiftat bo, observera att ett sådant avtal kräver överförmyndarens samtycke.

När det saknas tillgångar - dödsboanmälan

Om den avlidne saknar tillgångar och försäkringar som täcker begravningskostnaderna och liknande kan en dödsboanmälan upprättas istället för en bouppteckning. Kontakta i sådant fall socialkontoret i den avlidnes hemkommun. I dessa fall kommer heller inget arvskifte att upprättas eftersom det inte finns några tillgångar att fördela.

Ansökan till överförmyndaren

Så snart avtal om skifte och eventuell bodelning är upprättat och samtliga delägare, inklusive ställföreträdaren, skrivit under handlingen ska ansökan göras om överförmyndarens samtycke.

Följande handlingar ska bifogas ansökan.

1. Ansökningshandling från ställföreträdaren (samtliga om det är flera). *Blankett finns på www.ekero.se*
2. Arvskifte i original.
3. Kopia av den inregistrerade bouppteckningen samt eventuellt testamente.
(om inte överförmyndaren redan har fått dessa handlingar)

4. Redovisningsräkning för dödsboets förvaltning för tiden från och med dödsdagen till och med skiftesdagen. Detta är en redogörelse över hur delägarna har använt de pengar som finns i dödsboet.

Redovisning av skiftet

Så snart allt är skiftat ska det redovisas till överförmyndaren att huvudmannen har fått sin andel skiftat till sig. Gällande kontanta medel ska de sättas in på överförmyndarspärret konto.

Ytterligare information

www.skatteverket.se/privat/folkbokforing/narenanhorigdor/bouppteckning

www.konsumenternas.se/spara/fakta/om-dodsbon

www.domstol.se/amnen/familj/dodsfall-och-arv/

Kontakta Överförmyndaren i Ekerö kommun

För ytterligare information om dödsbon är du välkommen att kontakta överförmyndarens kansli.

Telefon: 08-124 571 50, telefontid vardagar 9:00-11:00.

E-post: of@ekero.se

Adressen är:
Överförmyndaren
Box 205
178 23 Ekerö

Senast reviderad 2020-09-22